CANLI HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN İHRACATI İÇİN VETERİNER SAĞLIK SERTİFİKASI DÜZENLENMESİ TALİMATI

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Talimat, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Kapsamında; Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlerine Dair Yönetmeliğin ekli listesine ilave olarak Bakanlıkça belirlenen ürünler ile Genel Müdürlüğümüze ait http://www.gkgm.gov.tr/birim/yem/yem_main.html adresindeki yem maddeleri kataloğunda yer alan veya bunlardan elde edilen hayvansal kökenli yem ve yem maddelerinin ihracat aşamasındaki işlemleri ve Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenmesi ve onaylanması işlemlerini belirlemektedir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Talimat, canlı hayvan ve hayvansal ürünler, "Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelik" ekindeki listede yer alan veteriner kontrolüne tabi ürünlere ilave olarak Bakanlıkça belirlenen ürünleri kapsar.

(2) Su ürünleri ihracatı ile ilgili olarak daha önce yayımlanmış ve halen yürürlükte olan talimatlarda yer alan hükümler uygulanır.

(3) Alıcı ülke taleplerine göre özel mevzuatı yayımlanarak sertifika formatı ve içeriği ayrıca belirlenen hayvansal gıda, "Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelik" ekindeki listede yer alan hayvanlarda kullanılan insan tüketimine uygun olmayan yemlerin ve yem maddelerinin ihracatında ve çıkışında kendi özel mevzuatında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Talimat hükümleri uygulanır.

(4) Bitkisel gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler ile bitkisel yem ve yemlik maddeler bu Talimat kapsamında değerlendirilmez.

Tanımlar

MADDE 3- (1) 5996 sayılı Kanun ve "Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünler için Sağlık Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Genelge" de geçen tanımlara ilave olarak bu talimatta geçen;

a) **Alıcı firma istek belgesi:** Yem ve yem maddelerinin ithalatçısı firma tarafından düzenlenmiş, yemin niteliği ve değerlerine ilişkin belgeyi,

b) **Bileşen listesi:** Üründe girdi olarak kullanılan hammaddelerin yüzde oranlarını veya miktarlarını belirten üretici/ihracatçı tarafından verilen belgeyi,

c) **Etiket taahhütnamesi:** İhracattan geri dönen ürünün etiket bilgilerini, Türk gıda/yem mevzuatına veya ürünün yeniden ihraç edileceği ülke veya alıcı firma taleplerine uygun hale getirileceğine dair ihracatçı tarafından verilen belgeyi,

ç) **Güvenlik numarası:** Plastik güvenlik mührü üzerinde yer alan kod ve birbirini takip eden seri numaralarını,

d) **İşlenmemiş ürünler**: Hasat edilen, bölünen, parçalara ayrılan, dilimlenen, doğranan, kemiğinden ayrılan, kıyılan, yüzülen, soyulan, çekilen, kesilen, temizlenen, ayıklanan, trimlenen, kabuğundan ayrılan, öğütülen, soğutulan, dondurulan, derin dondurulan veya çözündürülen ürünleri de içeren işlemeye tabi tutulmamış gıdaları,

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr
Tlf : 0312 258 75 43
Faks: 0312 258 75 80

e) **İşlenmiş ürünler**: İşlenmemiş ürünlerin işlenmesi sonucu elde edilen ve üretimleri için gerekli olan veya onlara karakteristik özelliklerini veren bileşenleri içeren gıdaları,

f) **Kompozit ürün**: İlk ürünün işlenmesinin son ürünün üretilmesinin ayrılmaz bir parçası olduğu ürünleri kapsayan ve işlenmiş hayvansal ürünlerle ve bitkisel ürünlerin her ikisini de içeren insan tüketimine yönelik gıdayı,

g) **Ön sağlık sertifikası:** İşleme ve değerlendirme tesisinin bulunduğu ilde gümrükleme yapılmıyor veya nakliye şekline göre çıkış kapısı bulunmuyor ise tesisin bulunduğu ilde düzenlenen ve çıkış kapısına kadar geçerli olan sertifikayı,

h) **Plastik güvenlik mührü:** Bakanlık ya da il müdürlükleri tarafından basımı yaptırılan üzerinde Bakanlık logosu, kod ve seri numarası barındıran tek kullanımlık plastik malzemeden yapılmış mührü,

ı) **Spesifikasyon belgesi:** İhracatçı veya üretici tarafından düzenlenen, ürünün özelliklerini gösteren belgeyi,

i) **Taahhütname:** İhraç edilmek istenen ürünün Türk gıda/yem mevzuatı dışında, alıcı ülke talepleri doğrultusunda üretildiğini beyan eden belgeyi (Ek-4),

j) **Ticaret sicil gazetesi/ Faaliyet belgesi:** Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayınlanan gazeteyi/ Firmanın faaliyet alanını gösteren belgeyi,

k) **Yem**: Kadavraların, hayvan organlarının ve hayvansal ürünlerin özel surette kurutulması ve öğütülmesinden elde olunan et unu, et - kemik unu, - kemik unu, kadavra unu ve balık unu ile süt ve süt sanayi kalıntıları, mezbaha kalıntıları, deniz hayvanlarından elde olunan vb yemleri,

l) **Yetki belgesi/Vekâletname:** Üretici/ihracatçı firma çalışanının ihracat iş ve işlemlerini takip etmeye yetkilendirildiğini gösteren noter onaylı belgeyi (bu belge bir defaya mahsus olarak istenir geçerlilik süresi içerisinde bir değişiklik olmadığı takdirde ihracatçı firma dosyasında muhafaza edilir).

m) **Yetkilendirilmiş il/ilçe müdürlükleri:** Bakanlıkça veteriner sağlık sertifikası düzenlemeye yetkilendirilmiş il müdürlükleri ile bu il müdürlüklerince yetki devri yapılmış ilçe müdürlüklerini,

Genel hükümler

MADDE 4- (1) Hayvansal gıda, yem ve yemlik maddelerin ihracatı aşamasındaki kontrol işlemleri ve veteriner sağlık sertifikası düzenlenmesine ilişkin uyulması gereken genel hükümler aşağıdaki gibidir:

a) Serbest bölgelerde faaliyet gösteren firmalar hariç olmak üzere; ihraç edilmek istenen ürünleri üreten firmanın Kanun gereği kayıt veya onay belgesine sahip olması zorunludur. Aynı hüküm ihracattan geri dönen ürünler için de geçerlidir. Çalışma izni ve gıda sicili belgesine sahip işyerlerinin, Kanun ile kendilerine tanınan yasal süre içerisinde kayıt veya onay işlemleri tamamlanana kadar hakları saklıdır.

b) İhracatta öncelikle alıcı ülke talepleri dikkate alınır. Sağlık için tehlike oluşturanlar hariç, ihracata konu edilecek ürünlerin Türk gıda/yem mevzuatına uygun olmadığının ve bahse konu ürünlerin alıcı ülke tarafından kabul edileceğinin üretici/ihracatçı firma veya temsilcisi tarafından ihracat başvurusu sırasında beyan edilmesi ve taahhütname verilmesi durumunda ürünler ihraç edilebilir.

c) İhraç edilmek istenen ürünlerle ilgili olarak veteriner sağlık sertifikasında istenilen analizler dışında alıcı ülkenin analiz talebi varsa üretici/ihracatçı firma veya temsilcisi

tarafından ihracat beyannamesinde bu durum belirtilir. Ürünün alıcı ülke taleplerine uygunluğunun tespiti amacıyla il/ilçe müdürlüğü tarafından numune alınarak muayene ve analiz sonucuna göre ihracat işlemleri gerçekleştirilir. Analiz sonucu uygun olan ürünlere veteriner sağlık sertifika düzenlenir.

ç) Alıcı ülke talepleri doğrultusunda "Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelik" ekindeki listede yer alan veteriner kontrolüne tabi ürünler için veteriner sağlık sertifikasından farklı bir sertifika talep edilirse bu sertifikaya ek olarak Ulusal Mevzuatımız çerçevesinde veteriner sağlık sertifikası da düzenlenir.

d) İthal edilmiş ürünün değişikliğe uğramadan ihraç edilmek istenmesi durumunda, fiili ithalat aşamasında düzenlenen ithalat uygunluk yazısı ile ithalata ilişkin gümrük beyannamesi, ürüne ait veteriner sağlık raporunun aslı veya onaylı sureti ve varsa analiz raporu incelenerek ürünün son kullanım tarihi dikkate alınmak suretiyle sağlık sertifikası düzenlenebilir. Gerektiğinde ilave kontroller gerçekleştirilebilir.

e) İhraç edilecek ürünlerin imalatında başka bir ülkeden ithal edilmiş bir ürün ya da hammadde kullanılıyorsa bu ürünlere ait ilgili ülke tarafından düzenlenmiş sertifikanın orjinali ya da fiili ithalatın gerçekleştirildiği sınır kontrol noktası müdürlüğü tarafından onaylanmış bir sureti, fiili ithalat aşamasında düzenlenen ithalat uygunluk yazısı ile ithalata ilişkin gümrük beyannamesi, veteriner giriş belgesi fotokopisi ve varsa analiz raporu işletmenin dosyasında muhafaza edilir. Nihai ürün için ihracat amaçlı veteriner sağlık sertifikası düzenlenmesi aşamasında sertifika düzenlemeye yetkili veteriner hekim tarafından bu belgeler aranır.

f) Alıcı ülkenin herhangi bir talebinin olmadığının üretici/ihracatçı veya temsilcisi tarafından beyan edilmesi durumunda 5996 sayılı Kanun 34.maddenin 6.bendi hükümleri dikkate alınır. İnsan, hayvan ve bitki sağlığı açısından tehlike oluşturmayacağı düşünülen veya şüpheli bir durumun olmaması halinde üründen numune alınmadan veteriner sağlık sertifikası düzenlenebilir.

g) Veteriner sağlık sertifikası düzenlemeye yetkili resmi veteriner hekimler sertifikalandırılacak canlı hayvan ve hayvansal ürünlere ilişkin mevzuat konusunda yeterli bilgi birikimine ve sertifikaların hazırlanmasında izlenecek kurallar ile gerekiyorsa sertifika tanziminden önce gerçekleştirilmesi gereken sorgulama, test veya muayenelerin niteliği, kapsamı ve ihracat aşamasında kullanılan TÜRKVET sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip olmalıdır.

h) İhracatı gerçekleşen ürünlerin çıkışı, çıkış kapılarında bulunan il müdürlükleri tarafından TÜRKVET sistemine işlenmelidir.

ı) Ön sağlık sertifikaları ve veteriner sağlık sertifikaları yetkilendirilmiş il ve ilçe müdürlükleri tarafından düzenlenir. Veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri tarafından ihracatta sağlık sertifikası düzenlenmez.

i) İçerisinde eser miktarda hayvansal ürün (süt, süt tozu vb süt ürünleri ile ithal jelatinler gibi) kullanılan ürünler için alıcı ülke talepleri doğrultusunda ilgili birim tarafından düzenlenecek olan sağlık sertifikasına eşlik etmek üzere Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü tarafından Ek Sağlık Beyanı düzenlenebilir.

j) İçerisinde hayvansal ürün barındırmayan bitkisel ürünlerin yetiştirildiği bölge/bölgelerde alıcı ülke talepleri doğrultusunda bulaşıcı hayvan hastalığı bulunmadığına dair hastalık türlerine özgü ek beyan düzenlenebilir.

İhracat başvurusu

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr Tlf : 0312 258 75 43
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr Faks: 0312 258 75 80

MADDE 5- (1) Üretici/ihracatçı veya temsilcisi tarafından aşağıdaki belgelerle birlikte yetkilendirilmiş il/ilçe müdürlüğüne müracaat edilir.

a) Müracaat Dilekçesi (Ek-1).

b) Beyanname (Ek-2).

c) Fatura fotokopisi.

ç) Etiket taahhütnamesi (Ek-3).

d) Hayvansal ürün ihracatında ekli liste (Ek-4).

e) Canlı hayvan ihracatında eşkâl belgesi, pasaport, pedigri, soy kütüğü, sağlık karnesi, aşı, test vb. gibi hayvan türüne özgü belgeler.

f) Hayvansal kökenli yem ve yem maddelerinin ihracatında alıcı firma istek belgesi veya sözleşme.

g) Spesifikasyon belgesi (Alıcı firma istek belgesi veya sözleşmede; hayvansal kökenli yemin niteliği ile ilgili değerler varsa, spesifikasyon belgesi buna uygun olacaktır; yemin niteliği ile ilgili değerler yoksa spesifikasyon belgesi aranmayacaktır).

h) Alıcı ülke veya ithalatçı firma talebi doğrultusunda üretilmiş ürünlerin yurtiçi piyasaya sunulmayacağına dair Taahhütname (Ek-5).

ı) Yetki belgesi ya da vekâletnamenin noter onaylı sureti (Bu belgenin noter onaylı sureti dosyada muhafaza edilir. Aksi bildirilmedikçe geçerlilik süresi boyunca her ayrı ihracat başvurusunda fotokopisi ile işlem yapılabilir).

i) Onaylı veya kayıtlı işletmelerde üretilen ihracat ürünlerine ait ilgili il müdürlüğü tarafından verilen onaylanmış belgelerin sureti.

j) Belirli miktarlarda bileşen içeren kompozit ürünlerin ihracatında, analiz gerekliliğinin tespiti amacıyla ürüne ait bileşen listesi.

k) İthal edilmiş ürünün değişikliğe uğramadan ihraç edilmek istenmesi durumunda, fiili ithalat aşamasında düzenlenen ithalat uygunluk yazısı ile ithalata ilişkin gümrük beyannamesi, veteriner giriş belgesi fotokopisi, ürüne ait veteriner sağlık raporunun aslı veya onaylı sureti ve varsa analiz raporu.

l) Ticaret sicil gazetesi/Faaliyet belgesi (İhracat başvurusunda bulunan gerçek ya da tüzel kişi ya da kuruluşların canlı hayvan ve hayvan maddeleri ihracatı alanında faaliyet göstermekte olduğu belirtilmelidir. Söz konusu belgeler bu talimatın 9.Maddesinin 5 inci, 6 ncı, ve 7 inci fıkralarında aranmaz).

m) İhracatçı firma, Bakanlığa sunduğu belge ve bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

İhracat Kontrolleri

MADDE 6 - (1) Canlı hayvan ve ürüne ilişkin kontroller, belge kontrolü, kimlik kontrolü ve fiziksel kontrol aşamalarını kapsar;

a) Belge kontrolü; sunulan tüm belgelerin kontrolü.

b) Kimlik kontrolü; sertifikaların veya diğer belgelerin, ürünün etiketi ve içeriği ile örtüşüp örtüşmediğinin görsel olarak kontrolü.

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr
Tlf : 0312 258 75 43
Faks: 0312 258 75 80

c) Fiziksel kontrol; taşıma, paketleme, etiketleme, sıcaklık kontrolü, laboratuvar analiz ve testleri için numune almayı da içerebilen ve Kanuna uygunluğunun doğrulanması için gerekli olan diğer herhangi bir kontrolü.

(2) Alıcı ülkenin ürünün niteliği konusunda analiz talebi varsa, üründen mevzuata uygun numune alınır. Analiz sonucunun uygun çıkması halinde ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası düzenlenir.

(3) Alıcı ülkenin ürünün niteliği konusunda analiz talebi yoksa kimlik kontrolü yapılır. Bir tereddüt halinde üründen numune alınıp ilgili laboratuvara gönderilebilir. Analiz sonucuna göre işlem yapılır.

(4) Sertifika düzenleyen veteriner hekimler tarafından ihracatı gerçekleştirilecek işletmelerde gereken durumlarda ilave kontroller yapılabilir.

Numune alma ve analiz sonucunun değerlendirilmesi, nakliye ve dezenfeksiyon

MADDE 7- (1) Numune alma ve itiraz hakkı konusunda mevzuat hükümleri geçerlidir.

(2) Analiz sonucunun alıcı ülke talepleri ve/veya Türk gıda ve yem mevzuatına uygun olmaması durumunda; ürünler yediemine alınır. Yediemine alınan ürünlerin raf ömrü süresi içerisinde, analiz sonucu tespit edilen kriterlerin uygun olduğu üçüncü bir ülkeye ihracatı söz konusu olduğunda; ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile fatura bilgilerinin kontrol edilmesinin ardından yediemin kaldırılır ve ürünün ihracatına izin verilir. Ayrıca;

a) Ürünün ilk analiz sonucu göz önünde bulundurularak, tespit edilen değerler için kabul kriterleri uygun olan ülkelere ihraç edilmesi kaydıyla; ambalaj değişikliği yapılmasına ya da özel işleme tabi tutulmasına izin verilebilir

b) Ürünlerin gönderileceği alıcı ülke taleplerinin karşılanmaması ancak, başka bir firma tarafından aynı ürünlerin gönderilebileceği başka bir alıcı ülkenin kriterlerinin karşılanması kaydıyla; diğer ihracatçı firmaya "ihraç kaydı" ile ürünler devredilebilir ve bu ürünlerin ihracatına izin verilebilir.

(3) Laboratuvar analiz ve kargo ücretleri üretici/ihracatçı tarafından karşılanır.

(4) Ürünün yüklenmesi sırasında, yükleme işleminden önce taşıma aracının yıkanıp, temizlenip, dezenfekte edilip edilmediğine, başka bir ürünün yüklenip yüklenmediğine, soğutma sistemlerinin amaca uygun çalışıp çalışmadığına bakılır ve kontrol edilir. Ayrıca, ambalajlama ve etiketleme ile ilgili hususların uygunluğu ve doğruluğu da kontrol edilmelidir.

(5) Taşıma aracına yüklenen ve örnekleme yöntemiyle kontrolü gerçekleştirilen ürünlerin ambalajlarına, "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Resmi Veteriner Hekimi Tarafından Kontrol Edilmiştir" damgası vurulur. Bu damgalar okunabilir şekilde, kırmızı renkte olacak ve Bakanlık il müdürlüklerince yaptırılır.

(6) Plastik mühür yüklemesi, yapılmış ürünün değiştirilmesini engellemek ve ürün güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılır. Genel kolluk kuvvetleri tarafından yapılan kontroller sırasında mührün sökülmesi halinde bu durum bir tutanakla tespit edilir ve mühür güvenlik numarasının yazılı olduğu tutanak ürüne ait diğer belgelere eşlik eder

(7) Ürünlerin, yüklemeden itibaren en geç 48 saat içerisinde, gümrük çıkış işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ön Sağlık Sertifikası, Veteriner Sağlık Raporu, Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenmesi ve onaylanması,

MADDE 8-(1) Canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracat amacıyla yurt içindeki nakillerinde yönetmelikle belirlenen veteriner sağlık raporu düzenlenir. Veteriner sağlık raporunda yer alan sevk sebebi kısmına ihracat ibaresi yazılır. Bu tür ürünler için ön sağlık sertifikası düzenlenmez.

(2) Bir tesisin bulunduğu ilde ihraç edilecek canlı hayvan veya ürün için gümrük ve nakliye şekline göre uygun (deniz, hava, kara vb) çıkış kapısı bulunuyor ise, söz konusu canlı hayvan veya ürünün, bu ildeki çıkış kapısından ihraç edilmesi ve işlemlerin bu doğrultuda

yapılması esastır. Veteriner Sağlık Sertifikası da bu doğrultuda düzenlenir. Ancak firma tarafından gümrükleme işleminin başka bir ilde yapılması talep edilirse bu durumda ürünler ön sağlık sertifikası ya da veteriner sağlık raporu ile gönderilir.

(3) Tesisin bulunduğu ilde gümrükleme yapılıyor ancak nakliye şekline göre (deniz, hava, kara vb) çıkış kapısı bulunmuyor ise; tesisin bulunduğu yer itibarı ile Bakanlık il müdürlüğündeki yetkili veteriner hekim tarafından veteriner sağlık sertifikası düzenlenir.

(4) Tesisin bulunduğu ilde, gümrükleme yapılmıyor ve nakliye şekline göre (deniz, hava, kara vb.) çıkış kapısı bulunmuyor ise; tesisin bulunduğu yer itibariyle, Bakanlık il müdürlüğündeki yetkili veteriner hekim, ürün için gümrüklemenin yapılacağı yerin il müdürlüğüne ya da çıkış kapısının bulunduğu il müdürlüğüne kadar geçerli olmak üzere "Ön Sağlık Sertifikası" düzenler. Ön sağlık sertifikasının bir örneği (Ek-6) 'de yer almaktadır. Ön sağlık sertifikası tesisi bilen ve denetleyen ya da tesis ve ürün hakkında yeterli bilgisi bulunan, Bakanlıkça veteriner sağlık sertifikası düzenlemeye yetkili il müdürlüklerinde Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesinde görevli veteriner hekimlerce, ilçe müdürlüklerinde ise il müdürlüğü tarafından hizmet içi eğitime tabi tutulmuş ve yetkilendirilmiş veteriner hekimlerce düzenlenir.

(5) İl/ilçe müdürlüklerine yapılan ihracat başvuruları öncelikli olarak belge düzeyinde incelenir. Belgelerde eksiklik bulunmaması halinde ürüne ilişkin resmi kontroller gerçekleştirilir. İhtiyaç duyulması halinde tesise giren hammadde ve ürünlerle menşei belgesinin veya belgelerinin uyumunu, parti ve seri numaraları itibarı ile hammadde ve mamul ürün ile analiz sonuçları arasındaki bağlantıyı kurarak, doğrulayarak ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası düzenlenir.

(6) Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünleri Yönetmelik ekindeki listede yer alan canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile Bakanlıkça belirlenen ürünlerin ihracatı için ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası;

a) İl müdürlüklerinde Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğünde görevli yetkilendirilmiş veteriner hekimlerce,

b) Yetki verilmiş ilçe müdürlüklerinde ise il müdürlüğü tarafından hizmet içi eğitime tabi tutulmuş veteriner hekimlerce, düzenlenir.

(7) Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmeliğin ekli listesinde yer alan, veteriner kontrolüne tabi kompozit ürünler için veteriner sağlık raporu illerde, Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüklerince düzenlenir. Gerektiği durumlarda söz konusu ürünlere sağlık sertifikası düzenlenmeden önce ürün bileşeninde bulunan hayvansal kökenli olmayan ürün ve hammaddeler için ilgili birimlerden gerekli garantiler temin edilebilir. Bu belge/belgelerin bir nüshası alıcı ülkenin edilir.

(8) Aynı ihracatçı firma tarafından tek bir araç ya da konteyner içerisinde aynı ya da farklı üreticiye ait birden fazla ürünün ihraç edilmek istenmesi durumunda ihracatçı tarafından ekli liste iki nüsha halinde düzenlenir. Ekli liste düzenlenirken ürünün gıda veya yem olması durumu dikkate alınarak *"…insan tüketimine uygun…"* veya *"…hayvan tüketimine uygun…"* ifadelerinden biri ekli listeye yazılır. Ayrıca TÜRKVET sisteminin otomatik olarak verdiği ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası numarası ekli listede ilgili alana işlenir. Ekli listenin bir nüshası sağlık sertifikasına eşlik eder diğer nüsha dosyada muhafaza edilir.

(9) Ekli liste, ihtiyaca göre aynı formatta olması şartıyla birden fazla sayfadan oluşabilir. İhracatçı her sayfada ad, soyadı ve tarih bilgilerini ekler, kaşeler ve imzalar. Ekli liste, "Kontrol Edilmiştir" kaşesi basılarak il/ilçe müdürlüğü mührü ile onaylanır.

(10) Aynı nakliye aracı içerisinde birden fazla hayvansal ürünün nakline, ürünlerin muhafaza sıcaklıklarının aynı olması ve ürünlerin ambalajlı olması durumunda izin verilir. Bu durumda ürünlerin her biri ekli listede tanımlanır. Düzenlenecek ön sağlık sertifikası veya

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr Tlf : 0312 258 75 43
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr Faks: 0312 258 75 80

veteriner sağlık sertifikası üzerinde yer alan ürüne ait tanımlama bilgileri alanına "Eke bakınız" (see attachment) ibaresi yazılır.

(11) İşlem görmemiş farklı hayvan türlerine ait ürünlerin aynı araç içerisinde nakline izin verilmez.

(12) İhraç partisi birden fazla araç ya da konteynerle sevk edilecekse her bir araç/konteyner için ayrı ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası düzenlenir.

(13) İhraç edilmek istenen ürünlerin, birden fazla üretici tarafından üretilmiş olması ya da aynı üreticiye ait farklı illerde veya aynı ilde farklı adreslerde üretilmesi durumunda ihraç edilecek ürünler için ayrı Ön Sağlık sertifikası veya Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenir.

(14) Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü tarafından denetlenen onay kapsamındaki gıda işletmelerinden elde edilen hayvansal ürünler için düzenlenen ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası denetimde görevli veteriner hekimler tarafından düzenlenir.

(15) Gıda ve Yem Şubesi tarafından denetlenen onay kapsamındaki gıda işletmelerinden elde edilen ürünler için ön sağlık sertifikası veya veteriner sağlık sertifikası Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesinde görevli veteriner hekimler tarafından düzenlenir. Veteriner hekim sertifika düzenlemeden önce firma ve ürünler hakkında Gıda Bilgi Sistemi (GGBS) üzerinden incelemelerde bulunur ilave bilgiye ihtiyaç duyması halinde firmaya ait bilgileri denetimden sorumlu birimden temin edebilir.

(16) Ön sağlık sertifikası formu, biri asıl, diğer ikisi kopya olmak üzere 3 suret şeklinde düzenlenir, birinci sayfaya "ASIL" diğerlerine ise "KOPYA" ibaresi yazılır. Bu yazımlar, büyük harfle ve kırmızı renkte, silinmez olacak şekilde gerçekleştirilir. Asıl suret, ürünle birlikte, gümrüklemenin yapılacağı ve çıkışın gerçekleşeceği yere gider, suretin bir nüshası firmada kalırken, bir nüshası da düzenleyen İl veya İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilir. Bu sertifikalardaki bilgiler, düzenleyen veteriner hekim tarafından mavi mürekkepli kalemle imzalanarak, mühürlenir. Veteriner hekimin adı soyadı, görevi ve sicil numarası açık, okunaklı olmalı, belgelerde silinti ve kazıntı bulunmamalıdır.

(17) Veteriner sağlık sertifikası iki nüsha olarak düzenlenir istenmesi halinde kopya sayısı arttırılabilir. Asıl nüsha canlı hayvan veya hayvansal ürün beraberinde bulundurulur. Kopyalardan biri sertifika düzenlemede kullanılan tüm belgelerle birlikte dosyalanır ve 5 yıl boyunca muhafaza edilir.

(18) Sağlık sertifikalarının her sayfası resmi mühürlü olmalı ayrıca mühür ve imzanın rengi sertifikanın baskı renginden ayrı olmalıdır.

(19) Düzenlenen sertifikaların aslına ve dosyasında muhafaza edilecek kopyasına A tipi hologram yapıştırılır. Sertifikanın bir nüshası ve ekli listenin bir sureti ihracatçıya verilir, diğer nüsha ve ekli listenin diğer sureti ise il/ilçe müdürlüğünde muhafaza edilir.

(20) Resmi kontrollerin yapılmasının ardından ön sağlık sertifikası ile gümrüklemenin yapılacağı veya çıkışın yapılacağı yere gönderilecek araç ya da konteyner ön sağlık sertifikası düzenleyen görevliler tarafından plastik güvenlik mührü ile mühürlenir, mühür üzerinde yer alan güvenlik numarası ön sağlık sertifikasındaki ilgili bölüme işlenir.

(21) Veteriner sağlık raporu ile sevk edilen ihracata konu canlı hayvan taşıyan araçlara plastik mühür uygulanmaz.

(22) Ürün, gümrüklemenin yapılacağı veya çıkışın gerçekleşeceği yere geldiğinde, ön sağlık sertifikası ve eklerine bakılarak, o yerdeki il/ilçe müdürlüğünde yetkili veteriner hekim tarafından ön sağlık sertifikası, veteriner sağlık sertifikasına dönüştürülür. Bu durumda, sağlık sertifikalarının düzenlenebilmesi için, ön sağlık sertifikası, varsa analiz raporları, menşei belgesi, fatura gibi belgeler aranır ve nakil aracına uygulanmış olan plastik güvenlik mührünü sökülerek ürüne, nakliye ve muhafaza koşullarına ilişkin kontroller yapılır. Şüphe duyulması halinde ilave fiziksel kontrolleri gerçekleştirebilir. Bu kontroller gümrüklü saha içerisinde

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr Tlf : 0312 258 75 43
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr Faks: 0312 258 75 80

gerçekleştiriliyor ise plastik güvenlik mührü uygulanmaz. Gümrüklü saha dışında kontrollerin gerçekleşmesi halinde gümrük işlemlerinin yapılacağı yere kadar geçerli olmak üzere yeni bir plastik güvenlik mührü uygulanır. Bu durumda plastik güvenlik numarası bir tutanakla tespit edilerek veteriner sağlık sertifikasına eşlik eder. (23) Ön sağlık sertifikası ve veteriner sağlık raporu ile sevk edilen ürünler veya canlı hayvanlar için gümrüklemenin veya çıkışın yapılacağı il müdürlüğü tarafından sağlık sertifikası düzenlenmesi aşamasında gerek duyulması halinde canlı hayvanın veya ürünün geldiği il müdürlüğünden ilave bilgi ve belgeler talep edilebilir.

(24) Herhangi bir nedenle canlı hayvan ya da ürün ihraç edilememiş ise durum yükleme ve mühürlemeyi yapan il müdürlüğüne gerekçeleri ile birlikte bildirilir.

(25) Resmi veteriner hekim bilgi sahibi olmadığı, denetlemediği, kontrollerinin dışında olan ürünler için kesinlikle sertifika düzenlemez. Resmi veteriner hekim veteriner ön sağlık sertifikasına dayanarak düzenlediği veteriner sağlık sertifikasını gerekli belgelere sahip olduktan sonra düzenleyebilir.

(26) Gıda İşletmelerinin Kayıt Ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında kayıt ve onay numarası almış işletmelerden elde edilen ürünlerin ihracat işlemlerinde, "Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik" hükümlerine uygun **sağlık işareti** veya sağlık işaretinin uygulanmasının öngörülmediği durumlarda "Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği" nde yer alan şartlara uygun **tanımlama işareti** uygulanmış ürünler için ön sağlık sertifikası düzenlenmez. Bu tür ürünler için gümrüklemenin yapılacağı il/ilçe müdürlüğü tarafından doğrudan veteriner sağlık sertifikası düzenlenir

(27) Sertifikanın zayi olması durumunda düzenlenmiş olan sertifikanın muhafaza edilen kopyasına ilgi tutularak yeni sertifika düzenlenir. Muhafaza edilen kopya üzerine İPTAL EDİLMİŞTİR yazısı yazılarak yeni düzenlenen ile birlikte muhafaza edilir. İptal edilen sertifikaya ilişkin bilgiler sertifikada belirtilen çıkış kapısına resmi yazı, faks, elektronik veri tabanı yolu ile en kısa sürede bildirilmelidir.

(28) Veteriner sağlık sertifikasının geçerlilik süresi 4 aydır. Raf ömrü 4 aydan kısa olan ürünler için sertifikanın geçerlilik süresi ürünün raf ömrü ile sınırlıdır.

(29) İhracatçı tarafından alıcı ülkenin ekli listede yer alan ifadelere ek bir bilgi talebinde bulunulması durumunda; mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla Genel Müdürlüğümüzün uygun görüşleri alınarak ekli listeye bilgi ilave edilebilir ya da ek deklarasyon düzenlenebilecektir.

(30) Alıcı ülke tarafından talep edilmesi ve üretici/ihracatçı veya temsilcisi tarafından ihracat beyannamesinde belirtilmesi durumunda; laboratuvar tarafından düzenlenen muayene ve analiz raporunun aslı veya onaylı kopyası sertifikaya eklenebilir.

(31) Gerektiğinde ve alıcı ülkenin talep etmesi durumunda; Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünde sağlık sertifikasındaki imza örneklerini onaylamaya yetkili kişiler tarafından sağlık sertifikası yeniden tasdik edilir.

(32) İl/ilçe müdürlüklerinde mevcutta bulunan eski formatta matbu sağlık sertifikaları imha edilir. İl müdürlüğü eski formatta sertifikaların kullanılmaması için gerekli tedbiri alır. Bazı işlenmiş gıda maddeleri ve su ürünleri için Bakanlığımız tarafından basımı yapılan ve hala kullanılmakta olan sertifikalar TURKVET veri tabanına aktarılıncaya kadar kullanılmaya devam edilecektir.

(33) Veteriner sağlık sertifikalarının düzenleniş amacı dışında kullanılması veya sahte olarak düzenlenmesi ya da orijinal sertifika üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde sevkiyatın yapıldığı yer olaydan haberdar edilir ve ilgililer hakkında yasal işlem başlatılır.

(34) İhracata ilişkin veriler mutlak suretle TURKVET (www.turkvet.gov.tr) sistemine kaydedilecek aynı şekilde çıkış kapısı tarafından da çıkış işlemleri TURKVET sistemine işlenecektir.

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr Tlf : 0312 258 75 43
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr Faks: 0312 258 75 80

(35) Ülkemiz ihracatının aksamaması için il/ilçe müdürlüğü tarafından gerekli her türlü önlem alınır.

Yem ve yem maddelerinin ihracatı

MADDE 9- (1) Yem ve yem maddelerine ait ihracat izin belgesi onaylama işlemleri miktar kısıtlaması olmaksızın Adana, Ağrı, Ankara, Balıkesir, Çanakkale, Edirne, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Konya, Mardin, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, ve Şanlıurfa il müdürlükleri tarafından yapılır. Fiili ihracat işlemleri ise bütün il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilir. İhracat izin belgesi yazıldığı tarihten itibaren bir yıl geçerlidir.

(2) Yem ve yem maddeleri için sağlık sertifikası düzenlenmesi aşamasında **"**Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" ekindeki liste ve Genel Müdürlüğümüze ait http://www.gkgm.gov.tr/birim/yem/yem_main.html adresindeki yem maddeleri kataloğunda yer alan veya bunlardan elde edilen yem ve yem maddeleri için ihracat sağlık sertifikası Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü ve yetkilendirilen ilçe müdürlükleri tarafından düzenlenir. Gerekli görülmesi halinde diğer şube müdürlükleri ile koordinasyon sağlanabilir.

(3) 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" kapsamında olan yem ve yem maddelerini ihraç edecek firmalar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından izin almak zorundadır. Hiçbir yem ve yem maddesi Bakanlığın izni olmadan ihraç edilemez.

(4) 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" kapsamında olmayan ve yem amaçlı kullanılmayan ürünler için izin işlemleri gerçekleştirilmez.

(5) İhracatına izin verilmeyen yem ve yem maddeleri için (Ek-7) düzenlenerek Gümrük idaresi ve/veya firmaya bilgi verilir.

(6) Alıcı ülkenin talebi var ise bu talebi karşılamayan yem ve yem maddelerinin ihracatına izin verilmez.

(7) Alıcı ülke talepleri doğrultusunda ihracat amaçlı üretilen yemlerde ulusal mevzuatımıza uygunluk aranmaz. Ancak mevzuatımıza uygun olmayan bu tür ürünlerin yurt içinde satışına izin verilmez.

(8) Alıcı firmanın ilgili yem veya yemlik maddenin niteliği konusunda isteği yoksa numune alınarak malın cinsini belirlemek amacıyla belge ve kimlik kontrolleri yapılır. Malın cinsini belirlemede bir tereddüt olduğunda laboratuvara gönderilerek analiz edilebilir

(9) Sağlık Sertifikası TÜRKVET sistemi üzerinden doldurularak iki nüsha olarak hazırlanır. Bir nüshası ihracatçıya verilecek olup, diğer nüsha dosyasında muhafaza edilir. Her iki nüshaya da A tipi hologram etiketi yapıştırılmalıdır.

(10) Alıcı ülkenin talep ettiği model sertifika var ise ve ürün özellikleri model sertifikadaki talep edilen bilgileri karşılaması halinde düzenlenir.

(11) Alıcı ülkenin model sertifika talebi bulunmaması durumunda TÜRKVET sisteminde yer alan tüm ülkeler için "Yem ve Yem Maddeleri için Sağlık Sertifikası" düzenlenir.(Ek-8)

(12) Alıcı ülkelerin talepleri doğrultusunda, sadece ihraç amaçlı üretilen yem ve yemlik maddeler, 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" na uygunluğu aranmaz. Bu kapsamda il müdürlüğünde yapılan denetimlerde bu hususunda dikkate alınması gereklidir.

(13) Sağlık sertifikası düzenlenmeden önce ihracat beyannamesindeki bilgiler ile ürünün etiket bilgilerine uygunluğu kontrol edilir.

(14) Sağlık sertifikasında yer alan ihracatçı ve üretici firma isimleri ve ürün adı bölümlerinde isim ve unvanların doğru ve eksiksiz yazılmalıdır.

İhracattan geri dönen ürünler için uygulanacak işlemler

MADDE 10- (1) İhracattan geri dönen canlı hayvan ve hayvansal ürünler için **"**Ürünlerin Ülkeye Girişinde Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik" ve "Gıda Ve Yemin Resmi Kontrolleri Dair Yönetmelik" uyarınca işlemler yapılır.

(2) Çeşitli sebeplerden dolayı ihracattan geri dönen ürünler için ilgili ülke resmi makamları tarafından düzenlenmiş belgede belirtilen reddin ayrıntılı gerekçisine ilişkin sertifika düzenleyen birimler tarafından detaylı araştırmalar yapılır ve sorunun giderilmesine yönelik tedbirler alınır.

Özel Hükümler:

MADDE 11- (1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından ihracata ilişkin resmi kontrolleri yapacak personel 5996 sayılı Kanun'un Ek-2'sine uygun olarak belirlenir.

(2) Veteriner sağlık sertifikası düzenleyen kişi;

- 854/2004 EC direktife uyumlu "**Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik**"
- 852/2004 (EC) direktifine uygun olarak hazırlanan "**Gıda Hijyeni Yönetmeliği"**
- 882/2004(EC) direktifine uyumlu olarak hazırlanan "**Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik**"
- 853/2004 EC yönetmeliğine uyumlu olarak hazırlanan "**Hayvansal Gıdalar için Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği"**
- 2073/2005 sayılı EC direktifine uyumlu hazırlanan **"Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği"**
- 1881/2006 EC direktifine uyumlu hazırlan **"Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği"**
- 396/2005/EC **"Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği"**
- **"Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Gıdalarda Bulunabilecek Veteriner İlaçlarına Ait Farmakolojik Aktif Maddelerin Sınıflandırılması ve Maksimum Kalıntı Limitlerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliği"**
- 1069/2009/EC direktifine uyumlu hazırlanan **"İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği"**

hükümleri gibi ürün güvenliği, üretimi ve ihracatına ilişkin Ulusal Mevzuatımızda yer alan hükümler hakkında yeterli bilgiye sahip olacaktır.

- Sağlık sertifikasında belirtilen direktifler, taahhütler, alıcı ülke ile imzalanmış protokoller var ise bu protokollerle alıcı ülkenin sağlık ve hijyen kuralları konusunda yeterli bilgiye sahip olacaktır.
- AB'ye yapılacak ihracatlar da ürünlerin elde edildiği tesislerin AB gereklilikleri kapsamında onaylı işletme, üçüncü ülkeler listesi, elektronik veri tabanında bulunması vb. gibi kontroller titizlikle gerçekleştirilecektir.

Diğer hükümler

MADDE 12- (1) Bakanlığımıza Avrupa Komisyonu Hızlı Alarm Sistemi ya da diğer resmi kanallar ile bildirimi yapılan üretici ya da ihracatçı firmaların yapacağı ihracatlarda, Bakanlığımızca üretim izni verilmiş ürünler dahil bildirim konusu ve alıcı ülke talepleri doğrultusunda kontrol yapılarak sonuca göre işlem yapılır.

(2) Hayvansal yan ürünlerin ihracatında 13.06.2013 tarihinden itibaren "İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği" 'nin 38.maddesi hükümleri dikkate alınır.

(3) Alıcı ülke talebi doğrultusunda ürüne ait son tüketim tarihi, ürünün olması gereken raf ömründen daha kısa bir süre olarak belirlenmişse veya son tüketim tarihi belirtilmemişse; bu durum üretici/ihracatçı veya temsilcisi tarafından il/ilçe müdürlüklerine ihracat aşamasında beyan edilir. Ürünün ihracattan geri dönmesi durumunda; ürünün olması gereken son tüketim tarihi ile ilgili üretici/ihracatçı veya temsilcisinin bu beyanı esas alınır.

(4) Bakanlık, ihraç edilen ve ihracattan geri dönen ürünlerin giriş-çıkış gümrük kapılarını Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile birlikte belirler.

(5) Bilimsel çalışma amacıyla ve/veya analiz numunesi olarak ülke dışına gönderilecek ürünlerin insan tüketiminde kullanılmayacağı ekli listede belirtilmek kaydıyla; ihracatçının beyanı esas alınarak sertifika düzenlenir. Bu durumda, sertifikada ihracatçı aynı zamanda üretici olarak gösterilebilir. Kayıt veya onay ile ilgili bilgilerin Beyanname ve sertifikada yer almasına gerek yoktur. Bu kapsamdaki ürünler 25 kg ya da 25 lt'den fazla olamaz.

(6) Spor ve diğer faaliyetlerle yurtdışında ülkemizi temsil edecek kişi ve grupların tüketmek amacıyla götürecekleri birden fazla üretici tarafından üretilen gıda maddeleri için tek bir sertifika düzenlenir. Bu durumda, sertifikada ihracatçı aynı zamanda üretici olarak gösterilebilir.

(7) Temsil ve fuar gibi yurt dışı organizasyonlarda ülkemizi temsilen teşhir edilmek /sergilenmek üzere gönderilecek birden fazla üretici tarafından üretilen en fazla 500 kg ya da 500 litre ürün için tek bir sertifika düzenlenir. Bu durumda, sertifikada ihracatçı aynı zamanda üretici olarak gösterilebilir.

(8) İl müdürlükleri, ihracat için yetkilendirdikleri ilçe müdürlüklerini ihracat uygulamaları ile ilgili güncellemeler hakkında zamanında bilgilendirir.

(9) İl müdürlükleri yetkilendirilmiş personele ihracat uygulamaları için gerekli eğitimleri verir veya verilmesini sağlar.

(10) Organik ürün ihracatında, Türk gıda/yem mevzuatı hükümleri yanında organik ürünlerle ilgili mevzuat çerçevesinde işlemler yürütülür.

(11) Ticari nitelikte olmayan ve yolcu beraberinde gidecek veya özel kişilere küçük sevkiyatlar halinde gönderilen veya posta, telefon ve internet yoluyla sipariş edilen ve tüketiciye teslim edilecek hayvansal ürünlerin kişisel sevkiyatlarında veteriner sağlık sertifikası düzenlenmez.

(12) Bu talimat hükümlerinin uygulanmasında Bakanlık 81 il müdürlüğü ile yetkilendirilmiş ilçe müdürlükleri yetkilidir.

Eskişehir Yolu 9.km Lodumlu ANKARA
İnternet Sitesi : www.gkgm.gov.tr Tlf : 0312 258 75 43
e-posta : aysegul.ulusan@tarim.gov.tr Faks: 0312 258 75 80